

АНОТАЦІЇ

Лазарєв Ф.В. **Природа категорій та інтервальна діалектика** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 3-16.

У статті обговорюється відношення інтервального та постмодерністських підходів до актуальної проблеми природи категорій та їх ведучої ролі в обумовленні філософського дискурсу. Відмічається, що інтервальний підхід долає категоріальну асиметрію класичної раціональності, запобігаючи “пасток” онтологічного та епістемологічного релятивізму.

Ключові слова: інтервальний підхід, постмодернізм, категорія.

Новосьолов М.М. **Інтервал абстракції як проблема методології** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 17-30.

В статті обговорюється поняття інтервалу абстракції. На основі інтервального підходу обґрунтовується, що лише в інтервальній ситуації абстракція набуває не гіпотетичний, а абсолютний сенс, що узгоджується зі сталими фактами.

Ключові слова: інтервал абстракції, істина, логіка абстракції.

Рискельдієва Л.Т. **Вікальпічна структура словника філософської традиції** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 31-38.

Стаття містить в собі спробу сформулювати думку про те, що можна вважати основою європейської традиції, і що є способом висловлення результатів філософської рефлексії. На думку авторки, це можна визначити терміном *vikalpa* (санскр.), що означає механізм “дівидуальної” побудови філософського словника. Такий словник має являти собою два паралельних світа слів, особливе місце в яких займає пара “існуюче-належне” (*is – might be*). Авторка досліджує декілька можливих конотацій самої пари.

Ключові слова: вікальпіна, існуюче, належне

Ліо Шу Ци. **Інтервальний підхід як спосіб раціонального розчленування цілого** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 39-48.

В статті на основі інтервального підходу досліджується питання про співвідношення частини та цілого. Автор акцентує увагу на різновиди рівнів і моделей цього розчленування, а також на взаємозв'язок його онтологічних та теоретико-пізнавальних аспектів.

Ключові слова: частина, ціле, інтервальний підхід.

Ніколюк В.М. **Сутисть визначень: онтологічний аспект** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 49-58.

У статті долається уявлення, що існувало у ХХ столітті, про визначення як лише логічної або епістемологічної операції. Визначення у статті виступає різновидом природних процесів.

Ключові слова: визначення, природний процес, синтагма.

Кальной І.І. **Ідея громадянського суспільства і можливості її втілення** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 59-66.

Стаття присвячена ідеї громадянського суспільства і можливості її втілення.

Звернення до ідеї громадянського суспільства – свідчення пошуку оптимальних умов формування суспільства як самоорганізуючої системи на ґрунті здійснення таких ключових цінностей як свобода, справедливість, солідарність та злагода.

Ключові слова: громадянське суспільство, становлення та відчуження.

Буряк В.В. **Концепт ноосфери В.І. Вернадського у контексті постінформаційної епохи** // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. – С. 67-72.

У статті аналізуються можливості використання концепту “ноосфера” в контексті розвитку інформаційного суспільства.

Ключові слова: ноосфера, інформаційне суспільство, кіберкультура.

Кремінський О.І. Соціально-філософський та юридичний аналіз державотворення в Україні // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 73-78.

Стаття містить політолого-юридичний аналіз становлення державної влади в Україні. Розглядаються питання, що пов'язані, зі створенням урівноваженої системи, що складається з трьох гілок влади.

Ключові слова: державотворення, політична ідея, політичні інститути, влада.

Зарипін О.В. Морально-етичні роздуми П.Я. Чаадаєва // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 79-84.

Стаття присвячена розгляду актуальної проблеми онтологічного зв'язку мислення та моральних виявів. На прикладі філософії П.Я. Чаадаєва наведено, яким чином нормативний вимір дійсності стає нерелевантним його опису ані в термінах об'єктивного змісту світу, ані в термінах суб'єктивного ставлення до нього.

Ключові слова: моральний феномен, онтологія.

Тимохін О.М. Нормативний текст як "феномен" етичного дискурсу // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 85-92.

В даній статті обговорюється низка положень, що уточнюють контекст, в якому феноменологія могла б прийняти активну і плідотворну участь у аналізі морального пізнання. Також у статті окреслюється лінія переходу від сталого розуміння феноменології як одного з методів вивчення емоційно окреслених переживань та уявлень до феноменології як неетичної концепції очевидності нормативного.

Ключові слова: етичний дискурс, основи моралі, моральне почуття.

Філатов А.С. Проблеми антропосоціогенезу і соціологічна концепція Л. І. Мечникова // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 93-98.

У статті розглядається проблеми взаємодії суспільства ті навколишнього природного середовища. Автор робить висновок про безпосередню детермінацію стану суспільства якісними параметрами взаємодії суспільного організму з навколишнім середовищем.

Ключові слова: джерело соціального існування, географічний детермінізм, соціальна свобода.

Загоруйко С.Ф. Парадигми споживчої діяльності: інтервальний підхід // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 99-100

В статті автор, застосовуючи інтервальний підхід, розглядає парадигми споживчої діяльності у рамках наступних відносин: "людина та річ", "суб'єкт-річ-суб'єкт", історико-культурний інтервал, "людина та "річ-символ".

Ключові слова: споживання, інтервальний підхід.

Маленко Т.Д. Архаїчні міфи і псевдоміфологія тоталітаризму // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. Т.15(54). - №1. - С. 101-106.

В статті робиться спроба дати соціально-філософський аналіз міфологічної свідомості в його зв'язку з формами політичної організації суспільства. Враховуючи юнгіанське трактування міфу як колективного позасвідомого, автор вважає міф основним засобом реалізації тоталітарної ідеології.

Ключові слова: міф, тоталітаризм, позасвідоме.

Альфакі Мухамед Фадель Ахмед. Захід та арабський Схід :діалог культур // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2002. - Т.15(54). - №1. - С.107-112.

Стаття присвячена актуальній проблемі пошуку стратегій міжкультурної та межетнічної комунікації у сучасному світі. На думку автора, відносини західної та східної цивілізації в першу чергу підштовхують до вирішення цієї проблеми. Новою соціокультурною парадигмою, що знімає протистояння Заходу та Сходу має стати діалог культур.

Ключові слова: діалог культур, арабський світ, соціокультурна парадигма.